

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 8 czerwca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Łosik

Protokolant: p.o. stażysty Anita Grześkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2018 r. w Poznaniu

na rozprawie sprawy z powództwa (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko N. F.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 113.357,62 zł (sto trzynaście tysięcy trzysta pięćdziesiąt siedem złotych sześćdziesiąt dwa grosze) wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 107.406,04zł od dnia 25 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty, solidarnie z M. B., zobowiązanym do zapłaty tego samego świadczenia na podstawie prawomocnego w stosunku do niego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w dniu 20 października 2017 roku w sprawie XII Nc (...).

2. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5.034 zł tytułem kosztów postępowania upominawczego, w tym kwotę 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, solidarnie z M. B., zobowiązanym do zapłaty tych samych kosztów postępowania na podstawie prawomocnego w stosunku do niego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Poznaniu w dniu 20 października 2017 roku w sprawie XII Nc (...).

3. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 6.051 zł tytułem kosztów postępowania spowodowanych wniesieniem sprzeciwu, w tym kwotę 1.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Anna Łosik

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 sierpnia 2017 roku (k. 1- 39), wniesionym w postępowaniu nakazowym, (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wniosła o zasądzenie od M. B. i N. B. solidarnie na swoją rzecz kwoty 113.357,62zł wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od zadłużenia przeterminowanego i wymagalnego w wysokości 14% rocznie liczonymi od kwoty 107.406,04zł za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia faktycznej zapłaty. Nadto domagała się obciążenia pozwanych kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż Bank zawarł z pozwanymi umowę pożyczki gotówkowej nr (...). Pozwani nie wywiązywali się z zaciągniętych zobowiązań. Wobec braku terminowej spłaty zadłużenia powódka pismem z dnia 24 kwietnia 2017 roku wypowiedziała umowę. Pismem z dnia 20 czerwca 2017 roku skierowała do pozwanych wezwanie do zapłaty.

Zarządzeniem z dnia 20 września 2017 roku sprawa została skierowana do rozpoznania w postępowaniu upominawczym.

Nakazem zapłaty z dnia 20 października 2017 roku (k. 67) Sąd nakazał pozwanym M. B. i N. B., aby zapłacili solidarnie na rzecz powódki (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 113.357,62 zł wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie od kwoty 107.406,04zł od dnia 25 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 5.034 zł tytułem kosztów postępowania, w tym kwotę 3.617 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wnieśli w tymże terminie sprzeciw.

Pismem z dnia 10 listopada 2017 roku (k. 81- 84) pozwana N. B. (obecnie F.) złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pisma pozwana wskazała, iż z zaciągniętej pożyczki skorzystała w minimalnym stopniu. Nadto pozwana wpłacała kwoty na poczet spłaty zadłużenia, jednakże zanim bank pobrał pieniądze na spłatę raty pozwany wypłacał pieniądze na własny użytek. Pozwana starała się o założenie innego konta, ale pracownicy banku domagali się udzielania zgody przez drugiego kredytobiorcę. Uzyskanie takiej zgody było niemożliwie z uwagi na toczącą się sprawę rozwodową pozwanych i towarzyszący temu konflikt. Pozwana podniosła, że bank przyczynił się znacząco do uniemożliwienia jej prawidłowego wywiązywania się z przedmiotowego świadczenia. Wobec czego wniosła o oddalenie powództwa w oparciu o zasady współżycia społecznego (art. 5 kc). Nadto z daleko idącej ostrożności procesowej pozwana wniosła na wypadek zasądzenia na rzecz powódki kwoty żądanej w pozwie rozłożenia jej na raty na podstawie art. 320 kpc.

W piśmie procesowym z dnia 19 grudnia 2017 roku (k. 93- 98) stanowiącym odpowiedź na sprzeciw pozwanej od nakazu zapłaty, powódka w całości podtrzymała dotychczasowe stanowisko, w tym żądania, twierdzenia i dowody wskazane w pozwie, w szczególności wnosząc o zasądzenie na rzecz powódki solidarnie od pozwanych kwot wskazanych w pozwie.

Pozwana w piśmie procesowym, z dnia 03 stycznia 2018 roku (k. 117- 170) podtrzymała dotychczasowe stanowisko procesowe, w tym zarzut naruszenia art. 5 kc. W przypadku nieuwzględnienia wniosku o oddalenie powództwa pozwana wniosła o zasądzenie kwoty należności głównej rozłożonej na raty po 400 zł miesięcznie do 15. dnia każdego miesiąca.

Sąd Okręgowy ustalił co następuje:

W dniu 23 marca 2016 roku (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. oraz M. B. i N. B. zawarli umowę pożyczki nr (...) na kwotę 112.485,39 zł. Strony określiły okres kredytowania na 120 miesięcy. Całkowita kwota pożyczki wynosiła 103.497,81 zł, a jej koszt 74.886,45 zł, łącznie pozwani zobowiązali się do zapłaty kwoty 178.384,26 zł. Począwszy od kwietnia 2016 roku pożyczkobiorcy mieli spłacać miesięczne raty w kwocie 1.486,56 zł.

Dowód: umowa pożyczki nr (...), (k. 19- 22), harmonogram spłat pożyczki (k. 22v- 24)

Mimo obowiązującej umowy pozwani zaprzestali wywiązywać się z jej postanowień.

Wobec braku terminowej spłaty rat powód pismami z dnia 24 kwietnia 2017 roku wypowiedział pozwanym umowę przedmiotowej pożyczki. Na dzień wypowiedzenia umowy zadłużenie wymagalne wynosiło 5. 971,30 zł. Wobec nie uregulowania w terminie wypowiedzenia zadłużenia powód wezwał M. B. oraz N. B. do zapłaty kwoty 112.044,98 zł oraz dalszych odsetek naliczanych na bieżąco według zmiennej stopy procentowej, w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Na wypadek braku możliwości dokonania jednorazowej spłaty należności, powód poinformował o możliwości zawarcia porozumienia lub umowy ugody ustalających warunki spłaty zadłużenia. Pożyczkobiorcy nie podjęli stosownych kroków w celu spłaty zadłużenia czy zawarcia ugody.

Pozwana jednokrotnie w styczniu 2017 roku dokonała spłaty raty na poczet powstałego zadłużenia, jednak z uwagi na skonfliktowanie pozwanych i toczącą się między nimi sprawę rozwodową M. B. wypłacił powyższą sumę zanim bank pobrał ją na poczet spłaty zadłużenia. Wówczas pomiędzy pozwanymi trwało postępowania rozwodowe i byli ze sobą skonfliktowani co uniemożliwiało im porozumienie się w kwestiach dotyczących przedmiotowej umowy pożyczki. Bank natomiast jakiegokolwiek dalsze działania uzależniał od udziału obojga pożyczkobiorców. Pozwana nie dokonywała dalszych spłat rat pożyczki.

Wyrokiem z dnia 19 maja 2017 roku Sąd Okręgowy w P. rozwiązał małżeństwo N. B. i M. B. z winy obu stron. Po orzeczeniu rozwodu pozwana powróciła do panińskiego nazwiska F..

Pozwana N. F. obecnie jest zatrudniona w firmie ojca na 1/2 etatu, za miesięcznym wynagrodzeniem 1.100 zł. Powódka nie ma innych źródeł dochodu.

Do momentu złożenia pozwu zobowiązanie nie zostało uregulowane.

Dowód: wezwanie do zapłaty wraz z zpo (k. 4- 6, 7-9), wypowiedzenie umowy z dnia 24 kwietnia 2017 roku wraz z zpo (k. 10- 12, 13- 15), kopia wyroku i protokołów rozpraw w sprawie rozwodowej I C 1282/16 załączonych do akt w kopercie, kopia odpisu skróconego aktu małżeństwa nr 3064011/00/AM/ (...) (k. 199), zeznania świadka M. F., zeznania pozwanej (e-protokół z dnia 25 maja 2018 roku k. 203)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów.

Sąd dał wiarę powołanym wyżej dokumentom oraz ich odpisom i kserokopiom, albowiem nie były przez strony kwestionowane, jak również nie budziły wątpliwości Sądu. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 244 § 1 kpc dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w świetle art. 245 kpc dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Sąd za wiarygodne uznał treść zeznań pozwanej albowiem odpowiadała spójnie i logicznie. Twierdzenia przytaczane na okoliczność jej stanu zadłużenia i możliwości zarobkowych, znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy.

Sąd oddalił wnioski dowodowe pozwanej o przeprowadzenie dowodu z nagrań z kamer zainstalowanych w bankomatach pozwanego, przeprowadzenie wywiadu w banku (...) na okoliczność zaciąganych przez pozwanego pożyczek, o zobowiązanie powódki do przedstawienia nagrań telefonicznych prowadzonych z pozwaną N. B. albowiem nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i prowadziłyby wyłącznie do przewlekania postępowania. Wnioskowane dowody nie dowiodłyby okoliczności istotnych dla ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie. Z samych zeznań pozwanej wynika, że tylko raz dokonała wpłaty raty, która została zainkasowana przez drugiego z dłużników. Nie można z tego wyprowadzać wniosku o notoryczności takich działań drugiego z pozwanych. Okoliczność, że pozwana pozostawała w silnym konflikcie rozwodowym nie może obciążać strony powodowej. Okoliczności, że powódka domagała się obecności obojga pozwanych celem sporządzenia aneksu do umowy dającego możliwość spłaty przez pozwaną części raty nie stanowi ani naruszenia przepisów ani zasad współzycia społecznego. Tym samym odsłuchiwanie rozmów telefonicznych w tym przedmiocie było zbędne. Całkowicie bezzasadne były wnioski o przeprowadzenie dowodów z monitoringu obsługującego bankomaty. Dowód ten mógłby wskazać jedynie, że pozwany korzysta z bankomatu, co pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Podobnie okoliczność, że pozwany ma jeszcze długi w innych bankach pozostawała bez wpływu na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy. Przeprowadzenie postępowania dowodowego w omawianym zakresie nie wpłynęłoby na zmianę podstawy odpowiedzialności pozwanych wobec powódki wynikającej z art. 366 kc, który jasno wskazuje, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna. Wobec

czego przeprowadzenie powyższych dowodów nie wykazałoby okoliczności wpływających na ograniczenie zakresu odpowiedzialności pozwanej względem powoda w zakresie dotyczącym przedmiotowej umowy pożyczki.

Sąd zważył co następuje:

Biorąc pod uwagę całokształt zgromadzonego materiału dowodowego Sąd uznał, że żądanie powódki nie budzi wątpliwości co do zasady jak również co do wysokości.

Zgodnie z art. 720 § 1 kc przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Pozwana nie kwestionowała zasady ani wysokości świadczenia.

Pozwana podnosiła, że uznanie powództwa narusza art. 5 kc tj. zasady współżycia społecznego. N. B. wskazała, iż z pożyczonej kwoty skorzystała wyłącznie w części tj. w kwocie około 30.000 zł, a nadto bank uniemożliwił jej spłatę, poprzez nie wyrażenie zgody na założenie dodatkowego konta bez udziału drugiego pożyczkobiorcy tj. obecnie byłego męża pozwanej.

Stanowisko pozwanej nie zasługiwało na uwzględnienie. Trudno ocenić działania powódki zmierzające do odzyskania kwoty udzielonej pożyczki w świetle dyspozycji art. 5 kc jako naruszające zasady współżycia społecznego. Bank działał zgodnie z postanowieniami zawartej umowy, która określała, że w przypadku braku terminowej spłaty rat pożyczki może wypowiedzieć umowę, a wówczas świadczenie stanie się wymagalne w całości. Pożyczkobiorcy zawierając umowę podjęli pewne ryzyko, ze świadomością, że w przypadku braku realizacji przez nich postanowień umowy, zostanie ona wypowiedziana, a wówczas do spłaty pozostanie cała kwota. Ponadto w ocenie Sądu nie można uznać też, że natychmiastowa wymagalność zobowiązania, którego spłata została pierwotnie rozłożona na wiele lat, godzi w zasady współżycia społecznego.

Naruszenia zasad współżycia społecznego pozwana upatruje również w tym, że przedstawiciele banku nie umożliwili jej spłaty zadłużenia poprzez nieutworzenie kolejnego konta, na które wpłacałaby raty pożyczki. Pozwana podnosiła, iż dokonywała spłat kolejnych rat, ale pieniądze zostawały wypłacane przez byłego męża pozwanej. Jak jednak sama zeznała taka sytuacja, że wpłaciła kwotę raty na konto, a pozwany ją wypłacił, miała miejsce tylko raz w styczniu 2017 roku. Dopiero po około dwóch miesiącach udała się do banku celem założenia drugiego konta. Gdyby pozwana chciała dołożyć wszelkich starań dążących do spłaty istniejącego zobowiązania winna bardziej aktywnie działać. W ocenie Sądu pozwana równie dobrze mogła dokonać wpłaty raty w „okienku bankowym” w dniu płatności, jeżeli obawiała się że wpłacone pieniądze ponownie wypłaci jej mąż, a założenie drugiego konta celem spłaty było bez drugiego pożyczkobiorcy niemożliwe.

Pozwana pozostaje dłużnikiem banku i to ona winna dokładać wszelkich starań o terminową i rzetelną regulację zobowiązania. Pozwani zawarli z powódką umowę pożyczki, przyjmując na siebie pewne zobowiązanie. Pozwani są stroną umowy i to czy pozostają w związku małżeńskim czy też nie, jest dla jej realizacji bez znaczenia.

Nadto pozwana upatruje naruszenia art. 5 kc z uwagi na fakt, iż z kwoty pożyczki skorzystała tylko w niewielkiej części, zatem nie powinna spłacać pożyczki w większości wykorzystanej przez jej męża.

Odpowiedzialność pozwanych w mniejszej sprawie wynika z art. 366 kc, który stanowi, że kilku dłużników może być zobowiązanych w ten sposób, że wierzyciel może żądać całości lub części świadczenia od wszystkich dłużników łącznie, od kilku z nich lub od każdego z osobna, a zaspokojenie wierzyciela przez któregokolwiek z dłużników zwalnia pozostałych (solidarność dłużników). Aż do zupełnego zaspokojenia wierzyciela wszyscy dłużnicy solidarni pozostają zobowiązani.

Biorąc pod uwagę dyspozycję wynikającą z art. 366 kc w niniejszej sprawie odpowiedzialność pozwanych jest solidarna, bank czyli wierzyciel może spełnienia zobowiązania dochodzić również od pozwanej niezależnie czy i w jakiej części skorzystała z kwoty pożyczki. Pozwana jest stroną umowy i ciąży na niej obowiązek spłaty wierzytelności.

Pozwana jest stroną umowy i niezależnie od jej sytuacji osobistej oraz tego w jakiej części skorzystała z kwoty pożyczki na podstawie art. 366 kc jest zobowiązana do spłaty zadłużenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, że zasądzenie od pozwanej kwoty dochodzonej pozwem nie jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego.

Zgodnie z dyspozycją art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie.

Mając na uwadze powyższe Sąd doszedł do przekonania, że w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki do rozłożenia świadczenia na raty. Instytucja rozłożenia na raty jest szczególna i winna być stosowana przez Sąd w wyjątkowych przypadkach. Przede wszystkim z uwagi na fakt, ratalnego spełnienia świadczenia wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (uchwała Sądu Najwyższego- Izba Cywilna z dnia 15 grudnia 2006 roku, III CZP 126/06).

Strona powoda nie wykluczała możliwości restrukturyzacji umowy pożyczki i rozłożenia zobowiązania na raty w wysokości około 1.500 zł miesięcznie, po tym, jak umowa została wypowiedziana, a świadczenie stało się w całości wymagalne. Propozycja taka padła po piśmie pozwanej, która proponowała raty w kwocie po 500 zł miesięcznie.

W toku postępowania pozwana przedstawiła aktualną sytuację majątkową, zarobkową oraz możliwości spłaty, deklarując uiszczanie rat w kwocie po 400 zł miesięcznie.

Biorąc pod uwagę sytuację finansową pozwanej oraz stan zadłużenia Sąd doszedł do wniosku, że nie ma po stronie N. F. możliwości spłaty przedmiotowego zobowiązania w ratach. Uznanie wniosku pozwanej nie pozwoliłoby na zaspokojenia wierzyciela w rozsądnym terminie, a wysokość rat proponowanych przez pozwaną znacznie odbiega od tej proponowanej przez stronę powodową. Sąd nadto uwzględnił tę okoliczność, że pozwana pracuje na pół, etatu, za wynagrodzeniem około 1.100 zł, biorąc pod uwagę koszty własnego utrzymania pozwana przy dysponowaniu dochodem w takiej wysokości nie ma możliwości nawet ratalnej spłaty zadłużenia.

Sąd rozważył interesy każdej ze stron, jednakże ustalenie rat w wysokości proponowanej przez pozwaną stanowiłoby naruszenie interesu powoda. Wobec powyższego Sąd wniosek pozwanej o rozłożenie na podstawie art. 320 kpc zadłużenia na raty oddalił.

Zgodnie z art. 505 kpc w razie prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty traci moc, a przewodniczący wyznacza rozprawę i zarządza doręczenie powodowi sprzeciwu razem z wezwaniem na rozprawę. Nakaz zapłaty traci moc w części zaskarżonej sprzeciwem. Sprzeciw jednego tylko ze współpозwanych o to samo roszczenie oraz co do jednego lub niektórych uwzględnionych roszczeń powoduje utratę mocy nakazu jedynie co do nich.

Mając na uwadze treść art. 505 kpc oraz fakt, że żądanie pozwu zasługiwało na uwzględnienie Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 113.357,62 zł wraz z odsetkami maksymalnymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 107.406,04 zł od dnia 25 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty, solidarnie z M. B., zobowiązanym do zapłaty tego samego świadczenia na podstawie prawomocnego w stosunku do niego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w P.w dniu 20 października 2017 roku w sprawie XII Nc (...).

O odsetkach ustawowych od zasądzonej należności głównej Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc tj. od daty wniesienia pozwu Zgodnie z treścią przywołanego przepisu jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc i obciążył nimi pozwanych jako stronę przegrywającą proces.

Na koszty postępowania upominawczego składają się 1.417 zł tytułem uiszczonej opłaty od pozwu, 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, łącznie 5.034 zł. Do zapłaty powyższej kwoty zobowiązani są oboje pozwani solidarnie, przy czym M. B. jest zobowiązany do zapłaty tego świadczenia na podstawie prawomocnego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w P.w dniu 20 października 2017 roku w sprawie XII Nc (...).

Sprzeciw od nakazu zapłaty złożyła wyłącznie pozwana, dlatego Sąd obciążył ją kosztami postępowania spowodowanymi wniesieniem sprzeciwu w łącznej kwocie 6.051 zł, a składają się na nią 4.251 zł tytułem uzupełniającej opłaty od pozwu oraz 1.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Mając na uwadze powyższe na podstawie wyżej powołanych przepisów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Anna Łosik